

PDF
GRATUIT

Manuela POPESCU
Ioan MĂRCULEȚ
Alina CHILĂ
Marius LUNGU

GEOGRAFIE

Caiet cu fișe de lucru pentru clasa a VI-a

Manuela POPESCU
Ioan MĂRCULEȚ
Alina CHILĂ
Marius LUNGU

GEOGRAFIE

Caiet cu fișe de lucru pentru clasa a VI-a

BUCUREȘTI, 2023

Referenți:

Prof. gr. I Daniel SAVA, Inspector Școlar pentru Geografie, IȘJ Neamț
Prof. gr. I Mariana GHERGHINĂ, Liceul Teoretic „Constantin Brătescu”, Isaccea
Prof. gr. I Monica POLHAC, Școala Gimnazială „Ion Agârbiceanu”, Bucium, Alba
Prof. gr. I Sorin MIRCEA, Școala Gimnazială Prejmer, Brașov

➤ Majoritatea activităților din prezentul caiet au realizate pe baza Manualului de geografie pentru clasa a VI-a, publicat la **Editura Aramis** (autori: Manuela Popescu, Ioan Mărculeț, Alina Chilă, Marius Lungu), în anul 2023.

Copyright © 2023 Aramis Print s.r.l. pentru prezenta ediție în limba română.
Toate drepturile rezervate. Nicio secțiune din această lucrare nu poate fi reprodusă sau transmisă sub nicio formă și prin niciun mijloc, electronic sau mecanic, incluzând fotocopierea, înregistrarea audio sau orice altă formă de stocare a informației, fără acordul în scris al editorului.

Redactare: Iuliana Voicu

DTP: Carmen Diana Mateescu

Copertă: Carmen Diana Mateescu

Corectură: Eugenia Oprea

Hărți: Marius Lungu

ISBN 978-606-009-623-8

Aramis Print s.r.l. • Redacția și sediul social: B-dul Metalurgiei nr. 46-56,
cod 041833, sector 4, București, O.P. 82 – C.P. 38
Tel.: 021.461.08.08/10/12; fax: 021.461.08.09;
Departamentul desfacere: tel.: 021.461.08.08/10/12; fax: 021.461.08.09;
e-mail: desfacere@edituraaramis.ro
www.edituraaramis.ro
www.librariaaramis.ro

CUPRINS

Repere ale cunoașterii Terrei – de la marile descoperiri geografice la explorarea modernă	4
Continente și țări – reprezentări cartografice. Harta politică a lumii	7
Populația Terrei: evoluția numerică, răspândirea geografică, diversitatea umană, mobilitatea teritorială	10
Așezările omenești – forme de locuire și diferențieri teritoriale.....	13
Resursele naturale și valorificarea acestora	16
Domeniile activităților economice pe Terra: agricultura, industria, serviciile (caracteristici generale).....	19
Efectele activităților umane asupra mediului și calitatea vieții	22
Europa – identitate geografică. Mediul natural ca suport al locuirii umane (I).....	25
Europa – identitate geografică. Mediul natural ca suport al locuirii umane (II)	28
Europa – identitate geografică. Oameni și locuri	31
Europa – identitate geografică. Economia.....	34
Regiunea Europei Vestice: Franța	37
Regiunea Europei Centrale: Germania.....	40
Regiunea Europei Sudice: Italia.....	43
Regiunea Europei Estice: Federația Rusă	46
Regiunea Europei Nordice: Suedia.....	49
Europa în lumea contemporană	52

Repere ale cunoașterii Terrei – de la marile descoperiri geografice la explorarea modernă

I. Rezolvă cerințele din secțiunea „Descoperă”, p. 10 din manual.

- a. _____
- b. _____
- c. _____

II. Activitate în perechi

„Aflați mereu în căutare de noi surse de hrană și terenuri fertile, de regiuni unde să facă schimburi comerciale etc., oamenii au călătorit și au cucerit teritorii încă din cele mai vechi timpuri.”

• Folosește informațiile din manual (p. 10-11) și scrie răspunsul la întrebările de mai jos.

a. Unde au călătorit grecii în Antichitate și în ce zone au înființat colonii? _____

b. Unde au cucerit romanii teritorii? _____

c. Între ce ani a trăit Strabon și cum se numește lucrarea scrisă de acesta? _____

d. Ce le-a permis navigatorilor europeni să organizeze expediții maritime către Asia? _____

e. Care a fost primul navigator care a descoperit un nou continent, în anul 1492, și cum se numește acest continent? _____

f. Ce navigator a demonstrat că Pământul este rotund? _____

g. Ce expediție s-a organizat la începutul secolului al XX-lea și de către cine? _____

h. Ce astronaut a ajuns prima dată în spațiu și ce țară reprezenta acesta? _____

i. În ce an au ajuns primii oameni pe satelitul natural al Pământului? _____

j. Cine a fost primul român care a ajuns în spațiu și în ce an a avut loc acest eveniment? _____

III. Folosește informațiile din manual și scrie despre contribuțiile lui Bartolomeo Diaz, Vasco da Gama și Roald Amundsen în descoperirea ori cunoașterea unor noi regiuni geografice.

• Bartolomeo Diaz → _____

• Vasco da Gama → _____

• Roald Amundsen → _____

IV. Activitate în perechi

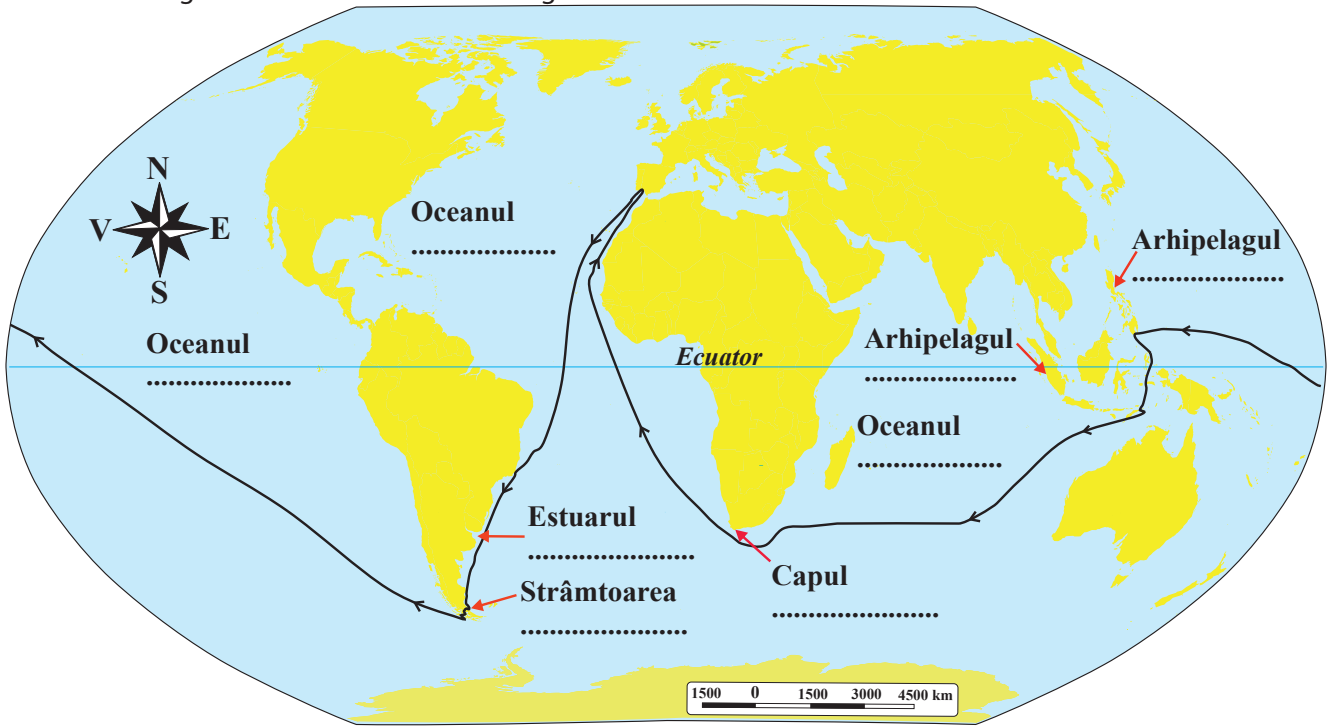
• Folosiți internetul și scrieți continentele/regiunile geografice descoperite de:

➤ Pedro Álvares Cabral (1500) → _____

➤ Willem Janszoon (1606) → _____

➤ Fabian Gottlieb von Bellingshausen (1820) → _____

V. Folosește atlasul școlar și alte surse de informare și completează, pe harta de mai jos, numele unităților naturale situate de-a lungul călătoriei lui Fernando Magellan.

VI. Citește secțiunea „Reține”, din manual (p. 13), și realizează un text de opt-zece rânduri, referitor la cunoașterea spațiului cosmic, folosind termenii din lista de mai jos.

Listă de termeni: cercetare, disc de aur, gravitația terestră, NASA, Sistemul Solar, telescopul Hubble, Terra, Univers.

VII. Proiect în echipă

• În colaborare cu colegii de clasă, realizați o înregistrare care să cuprindă mai multe secvențe din piese muzicale și sunete din natură ce ar putea face parte din înregistrările trimise în spațiu, pe un disc de aur, cum sunt cele de pe discurile purtate pe Voyager 1 și 2. Argumentați alegerile făcute.

Continente și țări – reprezentări cartografice. Harta politică a lumii

I. Folosește manualul școlar (p. 14-15 și 18) și scrie:

a. definiția continentului; _____

b. numele celor șapte continente; _____

c. numele continentelor situate integral în emisfera sudică; _____

d. numele continentelor care mărginesc Oceanul Arctic; _____

e. definiția hărții; _____

f. definiția hărții politice; _____

g. definiția țărilor (statelor); _____

h. două țări cu teritoriul compact; _____

i. două țări cu teritoriul alungit de-a lungul meridianelor; _____

j. două țări cu teritoriul alungit de-a lungul paralelelor; _____

k. două țări cu teritoriul fragmentat; _____

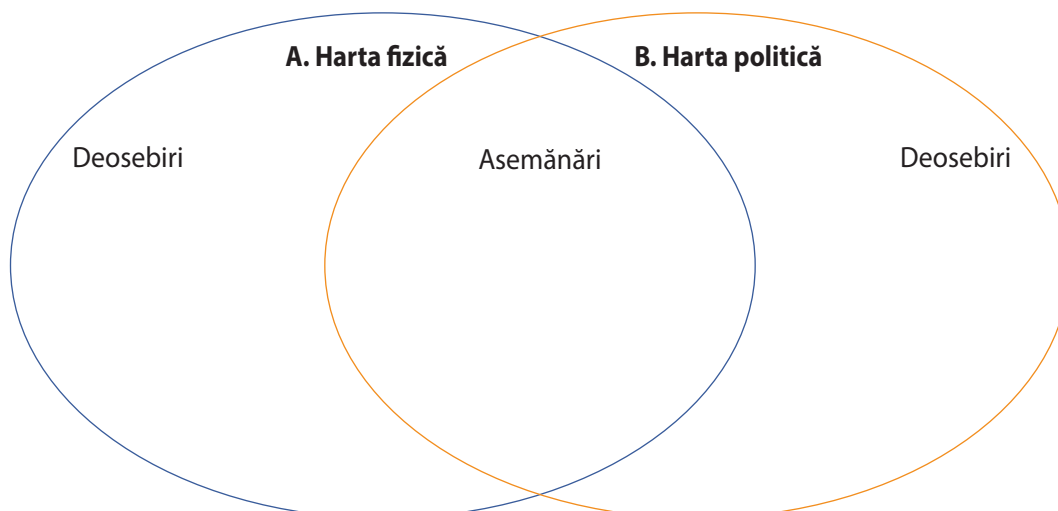
l. două țări cu teritoriul perforat; _____

m. numele celor mai întinse două țări; _____

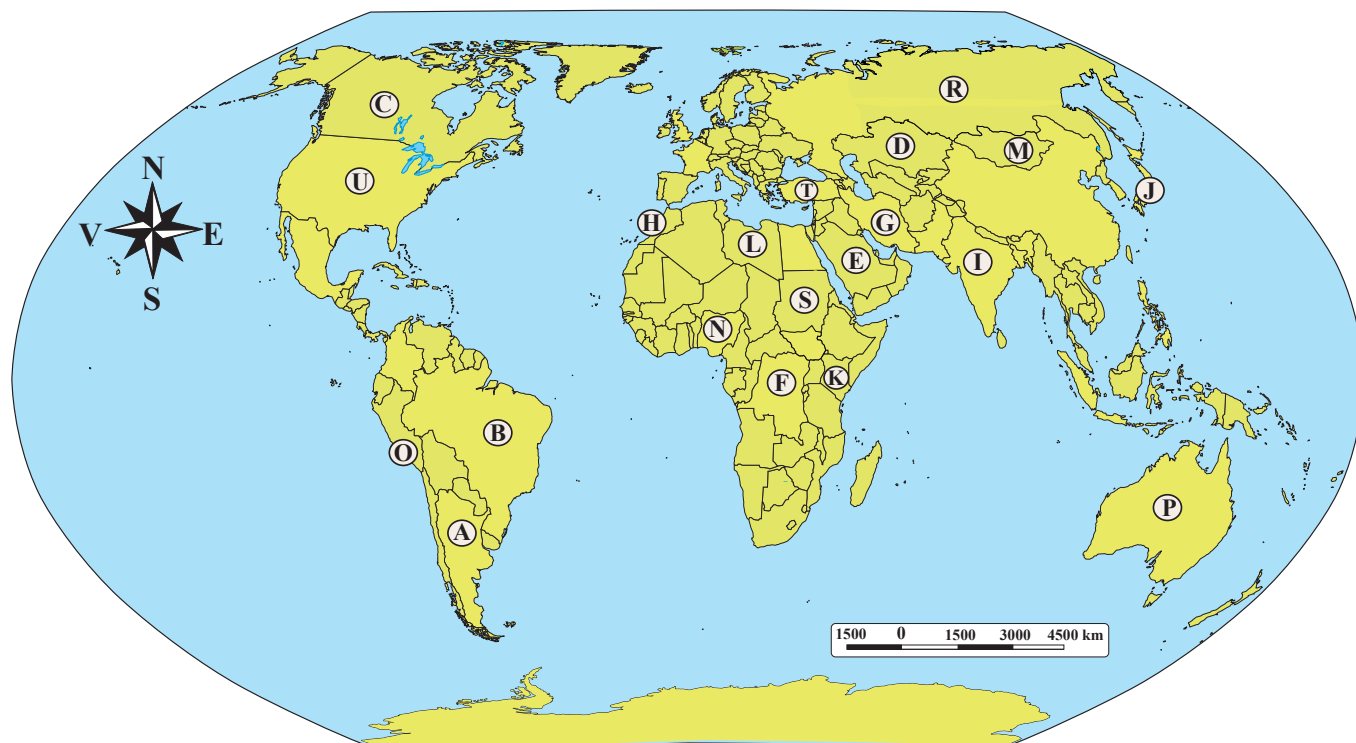
n. numele celor mai populate două țări; _____

o. o deosebire între o republică și o monarhie. _____

II. Completează în diagrama de mai jos deosebirile și asemănările dintre **harta fizică a lumii (A)** și **harta politică a lumii (B)**.

VI. Observă statele marcate, cu litere, pe harta de mai jos, folosește harta politică din manual (p. 16-17) și internetul și completează în tabel: numele statului, orașul-capitală și forma de guvernământ (republică sau monarhie).

Litera	Statul	Orașul-capitală	Forma de guvernământ
A	Argentina	Buenos Aires	republică
B			
C			
D			
E			
F			
G			
H			
I			
J			
K			
L			
M			
N			
O			
P			
R			
S			
T			
U			

Populația Terrei: evoluția numerică, răspândirea geografică, diversitatea umană, mobilitatea teritorială

I. Observă fig. 1 și 2, din manual (p. 24), și descrie-le într-un text scurt.

II. Folosește manualul școlar (p. 24, text și grafice) și scrie:

a. ce reprezintă populația Terrei; _____

b. doi factori care condiționează evoluția numerică a populației; _____

c. trei cauze pentru care evoluția numerică a populației planetei a fost extrem de lentă, până în secolul al XIX-lea;

d. ce reprezintă explozia demografică; _____

e. trei factori care au determinat explozia demografică; _____

f. populația planetei la 1800, 1960, 1999 și 2022;

1800 = _____ 1960 = _____

1999 = _____ 2022 = _____

g. durata medie de viață pentru anii 1900 și 2020;

1900 = _____ 2022 = _____

h. cu câți ani a crescut durata medie de viață a oamenilor în perioada 1900-2020. _____

III. Activitate în perechi

„Cele opt miliarde de oameni sunt **răspândite inegal** pe suprafața uscatului.”

• Citiți textul din manual referitor la răspândirea geografică a populației (p. 25) și, îndrumați de profesorul de la clasă, realizați un organizator grafic sub formă de ciorchine care să evidențieze factorii determinanți.

Factorii răspândirii
populației pe Terra

IV. „Regiunile geografice cele mai populate sunt cele de câmpie și podișuri joase, situate în apropierea unor fluvii, mări și oceane. Dintre continente, cel mai populat este Asia, care concentrează peste jumătate din locuitorii planetei.”

a. Analizează graficul din manual (p. 25) și scrie cele mai populate trei continente, după Asia. _____

b. Observă harta răspândirii populației pe Terra (p. 25) și scrie principalele concentrări de populație de pe glob.

V. Activitate pe grupe. Formați patru grupe.

Prima grupă identifică un tip de peisaj natural și două caracteristici climatice care să explice densitatea mai mică de 1 loc./km² din regiunea centrală a Australiei. _____

A doua grupă identifică un tip de peisaj natural și două caracteristici climatice care să explice densitatea mai mică de 1 loc./km² din regiunea centrală a Asiei. _____

A treia grupă identifică un tip de peisaj natural și două caracteristici climatice care să explice densitatea mai mică de 1 loc./km² din regiunea septentrională a Americii de Nord. _____

A patra grupă identifică un tip de peisaj natural și două caracteristici climatice care să explice densitatea mai mică de 1 loc./km² din regiunea centrală a Americii de Sud. _____

VI. Citește textul din manual referitor la diversitatea umană (p. 26) și scrie:

a. numele celor trei rase umane și câte un continent în care consideri că acestea sunt reprezentative; _____

b. numele primelor cinci religii; _____

c. cât reprezintă adepții religiilor creștină și islamică la un loc; _____

d. ponderea populației rurale în anul 1951; _____

e. ponderea populației urbane în anul 2006; _____

f. ponderea populației urbane în anul 2020. _____

Așezările omenești – forme de locuire și diferențieri teritoriale

I. Activitate în perechi

„Așezările umane sunt forme de locuire care, indiferent de mărimea lor, cuprind populația, construcțiile folosite în diverse scopuri (locuințe, clădiri publice, spații industriale etc.), drumurile etc.”

• Folosiți pentru informare manualul școlar (p. 28-30) și scrieți:

a. trei factori care au influențat evoluția așezărilor umane; _____

b. tipurile de așezări umane; _____

c. definiția așezărilor rurale; _____

d. elementele care compun așezările rurale; _____

e. trei tipuri de așezări rurale după mărime; _____

f. patru tipuri de așezări rurale după dispunerea gospodăriilor în cadrul vetrei; _____

g. patru tipuri de așezări rurale după aspect (forma și așezarea caselor, materialele din care sunt realizate etc.);

h. definiția așezărilor urbane; _____

i. trei forme de aglomerări urbane. _____

II. Explică:

a. prin ce se deosebește vatra satului de moșia satului; _____

b. prin ce se deosebește o așezare rurală de o așezare urbană. _____

III. Activitate în perechi

• Caracterizați așezările rurale din fig. 6, 7, 8 și 9, din manual (p. 29). Aveți în vedere distribuția gospodăriilor, tipurile de terenuri din cadrul moșiei și formele de relief caracteristice.

➤ Fig. 6. Sat adunat ➔ _____

➤ Fig. 7. Sat răsfrat ➔ _____

➤ Fig. 8. Sat risipit → _____

➤ Fig. 9. Sat liniar → _____

IV. Scrie regiunile în care se întâlnesc:

• satele de tip stup → _____

• satele de tip kraal → _____

• satele cu iurta → _____

• satele cu casele din cărămidă și piatră → _____

V. Asociază tipurile de așezări din coloana A cu caracteristicile din coloana B.

A

1. cătun
2. fermă
3. megalopolis
4. metropolă
5. oraș propriu-zis
6. sat

B

- a. aglomerație urbană foarte mare, formată din mai multe orașe învecinate
- b. așezare cu formă clară și bine individualizată, cu infrastructură complexă
- c. așezare urbană cu peste un milion de locuitori
- d. cea mai dezvoltată formă de organizare rurală
- e. cu număr mic de gospodării
- f. gospodărie agricolă individuală

VI. Rezolvă exercițiul 5 de la secțiunea „Exersează”, din manual (p. 30).

Marile orașe au în _____ lor clădiri administrative, _____, _____, spații comerciale, instituții culturale. În marile orașe americane sau asiatice, clădirile sunt de tip _____, în care se află birouri. Zonele _____ sunt situate la marginile orașelor, pentru a reduce _____ și aglomerația. Cartierele de locuințe sunt așezate la _____.

VII. Observă harta de la pag. 15 și, cu ajutorul hărții din manual (p. 30), scrie:

a. numele megalopolisurilor marcate cu:

A. _____ B. _____ C. _____

D. _____ E. _____

b. numele metropolelor marcate cu:

a. _____ b. _____ c. _____

d. _____ e. _____ f. _____

g. _____ h. _____ i. _____

j. _____ k. _____ l. _____

m. _____ n. _____ o. _____

p. _____ r. _____ s. _____

t. _____ u. _____ v. _____

VIII. Activitate în echipă

• Împreună cu doi colegi, alege un megalopolis dintre cele cinci de pe harta din manual (p. 30). Folosind diferite surse de informare (enciclopedii, internet etc.), realizați o caracterizare a megalopolisului ales, care să cuprindă: poziția geografică, întinderea, cele mai mari orașe din alcătuirea sa, numărul total de locuitori, o scurtă istorie a formării sale, câteva aspecte economice.

IX. Elaborează un text de șase-opt rânduri în care să caracterizezi localitatea în care trăiești. Ai în vedere: tipul de așezare umană, materialele folosite în construirea clădirilor, număr de locuitori, principalele activități economice.

Resursele naturale și valorificarea acestora

I. Rezolvă, mai jos, cerințele de la secțiunea „Descoperă”, din manual (p. 32).

- _____
- _____
- _____

II. Activitate în perechi

„În perioada contemporană, omul a înțeles că exploatarea și valorificarea resurselor trebuie să țină seama de păstrarea calității mediului înconjurător, pentru o dezvoltare durabilă.”

• Folosiți pentru informare manualul școlar (p. 32-33) și scrieți:

a. definiția *resurselor naturale*; _____

b. importanța resurselor naturale; _____

c. resursele extraatmosferice și atmosferice; _____

d. la ce sunt utilizate radiația solară și energia eoliană; _____

e. resursele litosferei; _____

f. ce se obține prin valorificarea combustibililor fosili (cărbuni, petrol, gaze naturale); _____

g. ce se obține din minereul de fier; _____

h. ce se obține prin prelucrarea bauxitei; _____

i. unde este folosită sarea; _____

j. resursele hidrosferei; _____

k. resursele biosferei. _____

III. Activitate în echipă

Împărțiți clasa în patru grupe. Folosiți pentru documentare hărțile de la p. 16, 17 și 33 din manual și scrieți:

Prima grupă: 12 țări cu rezerve mai mari de cărbuni, după cum urmează:

• trei din Asia: _____

• patru din Europa: _____

• două din America de Nord: _____

• una din America de Sud: _____

• una din Africa: _____

• una din Oceania: _____

A doua grupă: a. 18 țări cu rezerve mari de petrol, după cum urmează:

• opt din Asia: _____

• cinci din Africa: _____

• două din America de Nord: _____

• trei din America de Sud: _____

b. opt țări cu rezerve mari de gaze naturale: _____

A treia grupă:

• șase țări cu rezerve mari de minereu de fier: _____

• șase țări cu rezerve mari de bauxită: _____

• șase țări cu rezerve mari de metale prețioase: _____

A patra grupă:

• șase țări cu rezerve mari de sare: _____

• cinci țări cu rezerve mari de marmură: _____

• opt țări cu rezerve mari de ape geotermale: _____

IV. În coloana A sunt denumirile unor importante zăcăminte de petrol. Folosește diferite surse de informare și realizează corespondența între zăcămintele de petrol (coloana A) și țările în care se găsesc (coloana B).

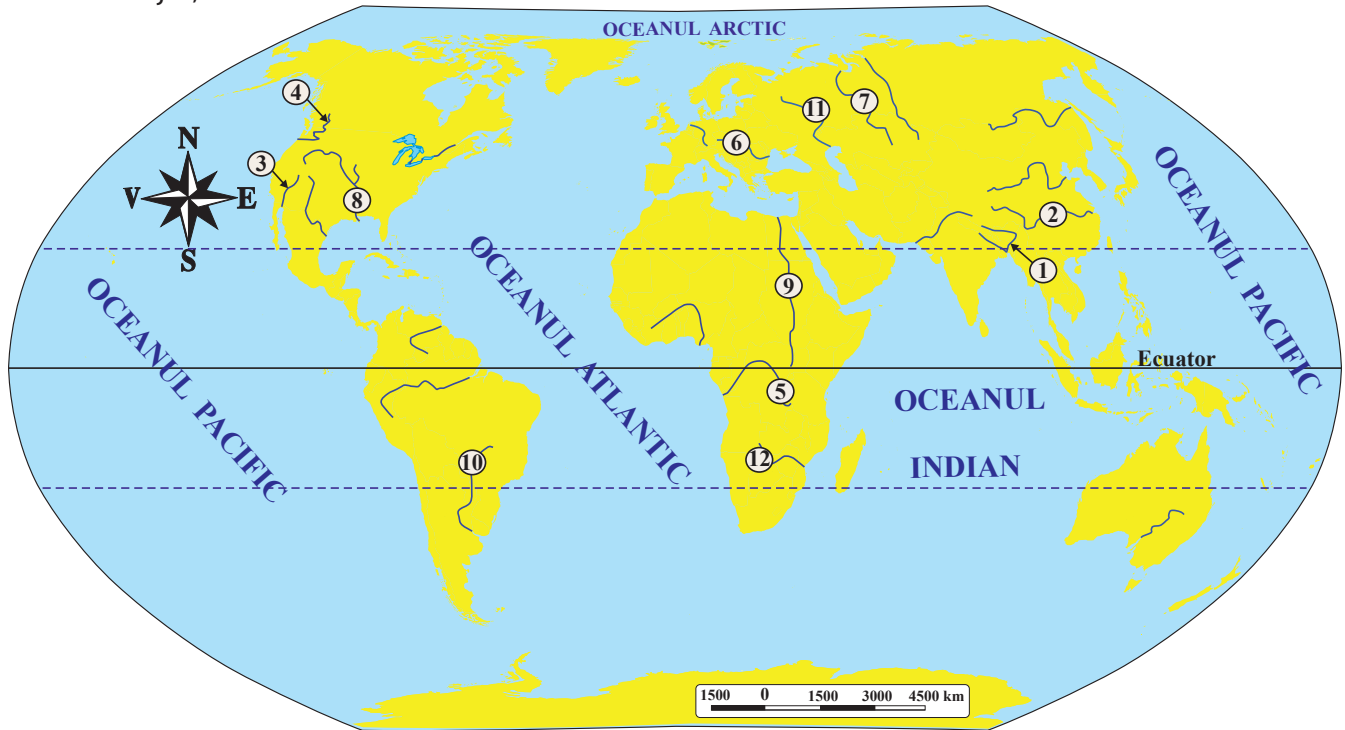
A	B
1. Alberta	a. Arabia Saudită
2. Bolivar Coastal	b. Brazilia
3. Burgan	c. Canada
4. Cantarell	d. Irak
5. Ghawar	e. Iran
6. Kirkuk	f. Kuwait
7. Murzuq	g. Libia
8. Prudhoe Bay	h. Mexic
	i. Statele Unite ale Americii
	j. Venezuela

V. Explică importanța:

a. resurselor hidrosferei; _____

b. resurselor biosferei. _____

VI. Folosește atlasul geografic și identifică și scrie numele fluviilor cu potențial hidroenergetic ridicat marcate, pe harta de mai jos, cu numere.

1. _____	2. _____	3. _____
4. _____	5. _____	6. _____
7. _____	8. _____	9. _____
10. _____	11. _____	12. _____

VII. Resursele naturale pot fi grupate în: resurse poluante și resurse nepoluante, resurse neregenerabile, resurse epuizabile regenerabile și resurse inepuizabile. Citește secțiunea „Reține”, din manual (p. 34), și realizează un text de opt-zece rânduri folosind termenii din lista de mai jos.

Listă de termeni: apă geotermală, energie eoliană, energie verde, hidroenergie, Islanda, minereu de fier, petrol, poluare, resurse nepoluante, sol.

VIII. Informează-te și scrie resursele naturale exploatare și valorificate în regiunea localității tale.

Domeniile activităților economice pe Terra: agricultura, industria, serviciile (caracteristici generale)

I. Rezolvă, mai jos, cerințele de la secțiunea „Descoperă”, din manual (p. 35; partea superioară a paginii).

- _____
- _____
- _____

II. „Economia este formată dintr-un ansamblu de activități prin care societatea folosește resursele pentru a asigura elementele necesare vieții și îmbunătățirii continue a calității acesteia.”

• Folosește manualul școlar („Reține”, p. 35) și realizează corespondența dintre domeniile sau sectoarele economice (coloana A) și activitățile aferente acestora (coloana B).

A

1. cuaternar
2. primar
3. secundar
4. terțiar sau serviciile

B

- a. agricultura, mineritul, pescuitul
- b. industria prelucrătoare, construcțiile
- c. prelucrarea informațiilor, controlul afacerilor, cercetarea științifică
- d. transporturile, comerțul, turismul

III. „Agricultura este cea mai veche activitate economică. Cuprinde cultura plantelor (cereale, legume, plante tehnice, viță-de-vie etc.) și creșterea animalelor (ovine, porcine, pasări de curte etc.)”

• Rezolvă, mai jos, cerințele de la secțiunea „Descoperă”, din manual (p. 35; partea inferioară a paginii).

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

IV. „Caracteristicile activităților agricole sunt determinate de condițiile de relief, de climă, de soluri, de dezvoltarea economică a regiunii unde se practică etc.”

• Observă harta din manual (p. 36) și scrie:

a. cinci continente pe care se cultivă grâu; _____

b. cinci continente pe care se cultivă porumb; _____

c. trei continente pe care se cultivă cartofi; _____

d. trei continente pe care se cultivă floarea-soarelui; _____

e. două continente pe care se cultivă orez; _____

f. patru continente pe care se cultivă viță-de-vie; _____

g. patru continente pe care se cultivă citrice; _____

h. trei continente pe care se cultivă arborele-de-cafea; _____

i. trei continente pe care se cultivă ceai. _____

V. Analizează harta din manual (p. 36) și realizează un text de patru-cinci rânduri referitor la creșterea animalelor pe glob.

VI. Activitate în perechi

Pe baza informațiilor din manual (p. 36-37), rezolvați următoarele cerințe:

a. scrieți definiția *industriei*; _____

b. rezolvați cerințele de la secțiunea „Descoperă”, din manual (p. 37);

1. _____

2. _____

3. _____

c. observați fig. 4, 5 și 6 și scrieți ramurile economice redată;

• Fig. 4. Rafinărie → _____

• Fig. 5. Fabrică de autoturisme → _____

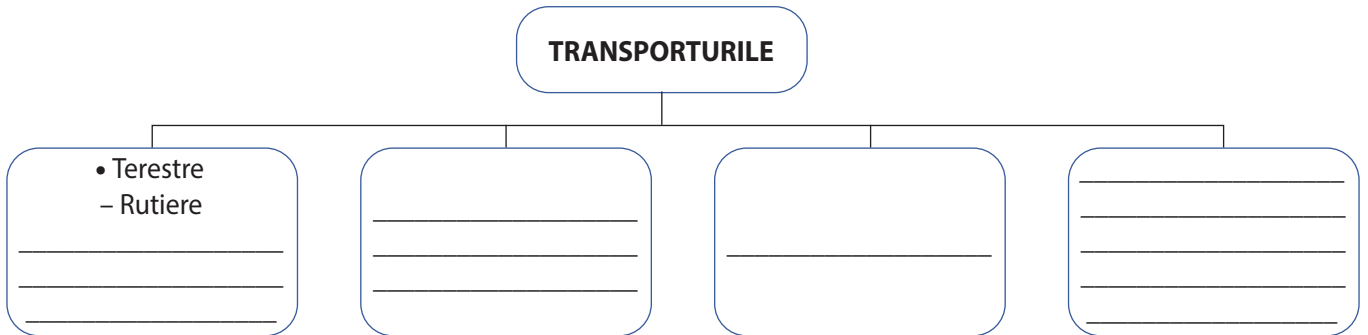
• Fig. 6. Fabrică de pâine → _____

d. scrieți șapte state cu industrie performantă. _____

VII. Activitate în perechi

„Serviciile cuprind o serie de activități destinate celorlalte sectoare economice și sociale.” Pe baza informațiilor din manual (p. 37), rezolvați următoarele cerințe:

a. completați organizatorul grafic de mai jos;

b. scrieți:

• definiția *comerțului*; _____

• definiția *turismului*; _____

• patru tipuri de turism; _____

c. stabiliți valoarea de adevăr – adevărat (A) sau fals (B) – pentru afirmațiile de mai jos.

1. Transporturile feroviare fac parte din categoria transporturilor speciale.
2. Statele care cumpără materii prime fac export.
3. Televiziunea, radioul și internetul fac parte din telecomunicații.
4. În general, statele dezvoltate importă materii prime și exportă produse finite.
5. Turismul litoral se practică în regiunile montane înalte.

A / F	
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

VII. Folosește atlasul geografic și completează în tabel literele cu care sunt marcate centrele economice, pe harta de mai jos.

Litera	Centru economic
c	Alger
	Calcutta
	Chicago
	Ciudad de Mexico (Mexico City)
	Hong Kong
	Jakarta
	Kuznețk
	Lagos
	Londra
	Montréal
	Moscova

Litera	Centru economic
	New York
	Osaka
	Perth
	San Francisco
	Santiago
	São Paulo
	Seattle
	Seul
	Sydney
	Tokio
	Vancouver

Efectele activităților umane asupra mediului și calitatea vieții

I. Rezolvă, mai jos, cerințele de la secțiunea „Descoperă”, din manual (p. 35).

- a. _____; b. _____
- _____
- _____
- _____

II. **Activitate în perechi.** Citiți secțiunea „Reține”, din manual (p. 38), și scrieți:

a. definiți *mediul înconjurător*; _____

b. ce sunt *dezastrelor ecologice*; _____

c. ce sunt *defrișările*; _____

d. cauzele defrișărilor; _____

e. trei consecințe ale defrișărilor; _____

f. două măsuri pentru diminuarea impactului negativ al omului asupra mediului înconjurător; _____

g. activitățile socioeconomice care contribuie la poluarea mediului înconjurător. _____

III. „Poluarea reprezintă contaminarea mediului înconjurător cu materiale care afectează sănătatea umană, calitatea vieții sau funcția naturală a ecosistemelor. Ea se produce, în general, din cauza pătrunderii în mediul înconjurător a unor poluanți naturali și artificiali, iar cele mai afectate teritorii sunt în China, India, Europa de Est etc.” Marchează pe cele de care se fac vinovați oamenii.

apele menajere;

erupțiile vulcanice;

exploziile solare puternice;

furtunile de praf;

incendiile de pădure;

pulberile rezultate din dezintegrarea meteoriților;

războaiele;

transporturile;

unitățile industriale;

utilizarea îngrășămintelor chimice.

IV. Realizează corespondența între activitățile socioeconomice din cele două coloane (A și B).

A

B

1. activitatea menajeră

a. accidentele feroviare, rutiere, navale, aeriene

2. agricultura

b. apa cu diferite resturi provenite din activitățile casnice

3. industria

c. îngrășămintele chimice folosite excesiv, care contaminează apa și solul

4. transporturile

d. noxele care provin din arderea combustibililor în termocentrale și reziduurile miniere

e. testele militare nucleare

V. Rezolvă, mai jos, exercițiile 2 și 3 de la rubrica „Exersează”, din manual (p. 39).

Exercițiul 2:

- a. _____
 b. _____
 c. _____
 d. _____

Exercițiul 3:

- _____

- _____

VI. Activitățile agricole defectuos efectuate contribuie semnificativ la degradarea mediului înconjurător. Rezolvă, mai jos, exercițiul de la secțiunea „Descoperă”, din manual (p. 39).

- a. _____
 b. _____
 c. _____

VII. Citește secțiunile „Reține”, din manual (p. 40), și rezolvă următoarele cerințe.

a. explică:

- de ce agricultura intensivă afectează mediul înconjurător cu urmări foarte grave; _____

- importanța practicării agriculturii ecologice sau a permaculturii. _____

b. ce determină calitatea vieții; _____

c. completează tabelul de mai jos.

Calitatea vieții		
Calitatea vieții materiale		
• locuințe	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

VII. Realizează un text de șase-opt rânduri folosind termenii din lista de mai jos.

Listă de termeni: agricultură intensivă, defrișare, dezastre ecologice, exploatarea resurselor, haldă de steril, permacultură, poluare.

• Realizează, mai jos, o investigație asupra calității mediului înconjurător și a calității vieții din orizontul tău local (județul în care se află localitatea în care trăiești).

Ai în vedere:

- cauzele care determină degradarea mediului înconjurător și afectează calitatea vieții;
 - măsurile ce se impun pentru creșterea calității mediului înconjurător și a calității vieții locuitorilor.
- Însoțește textul investigației cu imagini reprezentative, lipite și explicate în partea inferioară a paginii.

Europa – identitate geografică. Mediul natural ca suport al locuirii umane (I)

Poziția geografică. Țărmurile: golfuri, insule, peninsule și strâmători

I. Cu ajutorul manualului școlar (p. 49), scrie:

a. suprafața Europei; _____

b. emisferele în care este situată Europa;

• în latitudine: _____

• în longitudine: _____

c. oceanele și marea care mărginesc continentul la:

• nord: _____

• vest: _____

• sud: _____

d. unitățile naturale care formează limita între Europa și Asia; _____

e. punctele extreme ale masei continentale europene și țările în care se află:

• la nord: _____

• la est: _____

• la sud: _____

• la vest: _____

II. Activitate în perechi

„Țărmurile Europei prezintă un contur neregulat (cu golfuri și peninsule), iar în apropierea sa sunt numeroase insule care îi aparțin.”

• Identificați pe harta din manual (p. 50) și scrieți principalele:

a. mări care mărginesc Europa; M. Barents, _____

b. insule europene; I. Islanda, _____

c. peninsule europene. Pen. Kola, _____

III. Observă harta din manual (p. 50) și completează spațiile libere cu răspunsurile corecte.

a. Marea Nordului 1 Strâmtoarea _____ 1 Marea _____;

b. Oceanul _____ 1 Strâmtoarea _____ 1 Marea _____;

c. Marea Mediterană 1 Strâmtoarea _____ 1 Marea Marmara;

d. Marea Marmara 1 Strâmtoarea Bosfor 1 Marea _____;

e. Marea _____ 1 Strâmtoarea Kerki 1 Marea _____.

Caracteristici generale ale reliefului. Unități majore

IV. Activitate în perechi. Referitor la relieful Europei, folosiți manualul școlar (p. 53-55) și scrieți:

a. placa tectonică pe care este situată Europa; _____

b. un argument care să justifice varietatea reliefului european; _____

c. altitudinea medie a reliefului; _____

d. altitudinea minimă a reliefului și locul unde se înregistrează; _____

e. altitudinea maximă a reliefului și locul unde se înregistrează; _____

f. locurile de pe continent unde sunt vulcani activi; _____

g. câte două unități montane formate în orogenezele:

• caledoniană: _____

• hercinică: _____

• alpină: _____

h. două unități de podiș formate prin eroziunea unor munți vechi; _____

i. un podiș format prin sedimentare; _____

j. câte două câmpii formate prin:

• eroziune și acumulare: _____

• acumulări de aluviuni de-a lungul unor fluvii: _____

• câmpii litorale: _____

V. Cu ajutorul hărții din manual (p. 52), scrie numele unităților de relief (munți, podișuri și câmpii) marcate, pe harta de mai jos, cu litere.

Europa – identitate geografică. Mediul natural ca suport al locuirii umane (II)

Hidrografia

I. Asociază termenii din coloana A cu definițiile corespunzătoare din coloana B.

A

1. bazin hidrografic
2. confluență
3. deltă
4. estuar
5. fluviu

B

- a. totalitatea cursurilor de apă dintr-o regiune
- b. suprafața de pe care un râu își adună afluenții
- c. cea mai mare apă curgătoare
- d. gură de vărsare lărgită de maree
- e. gură de vărsare în care fluviul se desface în mai multe brațe
- f. locul unde se unesc două ape curgătoare

II. Citește textul din manual (p. 57) și rezolvă cerințele următoare:

a. explică varietatea hidrografică a Europei; _____

b. demonstrează importanța socioeconomică a apelor continentale din Europa; _____

c. enumeră caracteristicile fluviilor din Europa. _____

III. Observă harta din manual (p. 56) și scrie numele apelor curgătoare care se varsă în:

a. mările Oceanului Arctic (Marea Barents și Marea Albă): _____

b. Marea Baltică: _____

c. Marea Nordului: _____

d. Marea Mânecii: _____

e. direct în Oceanul Atlantic: _____

f. Marea Mediterană: _____

g. Marea Neagră: _____

h. Marea Azov: _____

i. Marea Caspică: _____

IV. Activitate în perechi

„Lacurile Europei sunt numeroase și prezintă o mare varietate în ceea ce privește repartiția geografică, suprafața, adâncimea, modul de formare a cuvetei lacustre, proprietățile chimice ale apelor etc.”

• Citiți textul din manual (p. 59) și scrieți:

a. principalele caracteristici ale lacurilor din Europa; _____

b. câte două exemple de lacuri naturale care fac parte din categoria celor:

- glaciare: _____
- tectonice: _____
- vulcanice: _____
- de tip lagună: _____

c. două lacuri artificiale construite pentru producerea curentului electric și fluviile pe care se găsesc. _____

Diferențieri climatice și biogeografice

V. Analizează harta din manual (p. 60) și scrie tipurile de climă din Europa.

VI. Folosește manualul (p. 60-61) și scrie:

a. factorii care determină varietatea tipurilor de climă din Europa și rolul acestora; _____

b. caracteristicile principalelor tipuri de climă:

• clima mediteraneeană: _____

• clima temperat-oceanică: _____

• clima temperat-continentală de tranziție: _____

• clima temperat-continentală: _____

• clima subpolară: _____

VII. Rezolvă, mai jos, exercițiul 2 de la rubrica „Exersează” din manual (p. 61).

a. _____

b. _____

c. _____

VIII. Activitate în perechi. Folosiți informațiile din manual (p. 62-63) și completați tabelul de mai jos, referitor la zonele biogeografice din Europa.

Zona biogeografică	Poziția geografică în cadrul Europei	Caracteristicile vegetației	Fauna
<i>veget. mediteraneeană</i>	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

IX. Observă harta alăturată și scrie:
 a. două deosebiri între tipurile de climă și zonele biogeografice din peninsula marcată, pe hartă, cu litera A și tipurile de climă și zonele biogeografice din peninsula marcată, pe hartă, cu litera C;

b. trei ape curgătoare care străbat peninsula marcată, pe hartă, cu litera B; _____

c. tipul de climă și caracteristicile sale din insula marcată, pe hartă, cu litera D. _____

Europa – identitate geografică. Oameni și locuri

Harta politică – state și regiuni

I. Activitate în perechi. Folosiți pentru informare manualul școlar (p. 65-66) și scrieți pentru Europa:

a. numărul statelor independente de pe continent; _____

b. patru modificări ce s-au produs pe harta politică a continentului începând cu anul 1990; _____

c. numele a cinci țări care nu au ieșire la mare și nu sunt situate în peninsule; _____

d. numele a cinci țări peninsulare; _____

e. numele a cinci țări insulare; _____

f. numele celor mai întinse cinci țări; _____

g. numele celor mai mici cinci țări; _____

h. numele celor mai populate cinci țări; _____

i. numele celor mai puțin populate cinci țări; _____

j. numele a trei state unitare; _____

k. numele a trei state federale. _____

II. Observă harta alăturată și scrie:

a. numele țărilor marcate cu litere;

A. _____

B. _____

C. _____

D. _____

E. _____

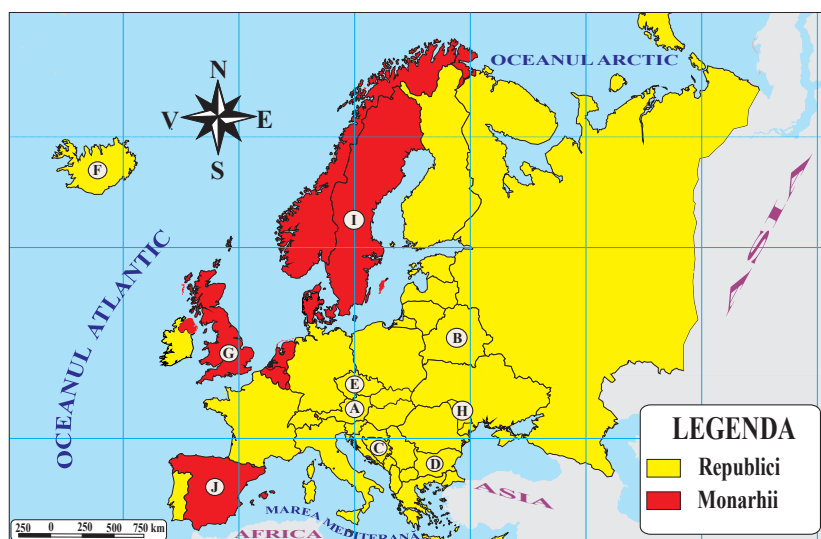
F. _____

G. _____

H. _____

I. _____

J. _____

b. numele a cinci state republici, altele decât cele marcate cu litere; _____

c. numele a patru state monarhii, altele decât cele marcate cu litere. _____

III. Citește afirmațiile de mai jos. Folosește pentru informare harta din manual (p. 67) și stabilește dacă aceste afirmații sunt adevărate (A) sau false (F).

1. Estonia, Danemarca și Polonia fac parte din Europa Nordică.
2. În Europa Sudică sunt cuprinse țări precum Bulgaria, Cipru și Portugalia.
3. Germania, România și Republica Moldova fac parte din Europa Centrală.
4. Europa Estică este alcătuită din trei țări.
5. Marea Britanie, Irlanda și Islanda sunt țări insulare din Europa Vestică.

A / F

☐	☒
☐	☒
☐	☒
☐	☒
☐	☒

Răspândirea geografică a populației. Elemente de diversitate umană

IV. Activitate în perechi

„Europa, cu populația sa de aproximativ 740 de milioane de locuitori, ocupă locul al treilea în ierarhia continentelor, după Asia și Africa.”

• Folosiți pentru informare manualul (p. 69-72) și scrieți pentru Europa:

- a. densitatea medie a populației pe continent; _____
- b. două regiuni geografice în care densitatea populației este mai mare de 200 loc./km²; _____

- c. două regiuni geografice în care densitatea populației este mai mică de 50 loc./km²; _____

- d. patru țări cu densitatea medie a populației mai mare de 200 loc./km²; _____

- e. patru țări cu densitatea medie a populației mai mică de 50 loc./km²; _____

- f. familia lingvistică dominantă pe continent; _____
- g. patru limbi romanice; _____
- h. patru limbi germanice; _____
- i. patru limbi slave; _____
- j. trei limbi fino-ugrice; _____
- k. religia dominantă pe continent; _____
- l. patru țări catolice; _____
- m. patru țări ortodoxe; _____
- n. patru țări protestante; _____
- o. două țări islamice. _____

V. Rezolvați, mai jos, exercițiile de la rubrica „Descoperă”, din manual (p. 70).

- a. _____

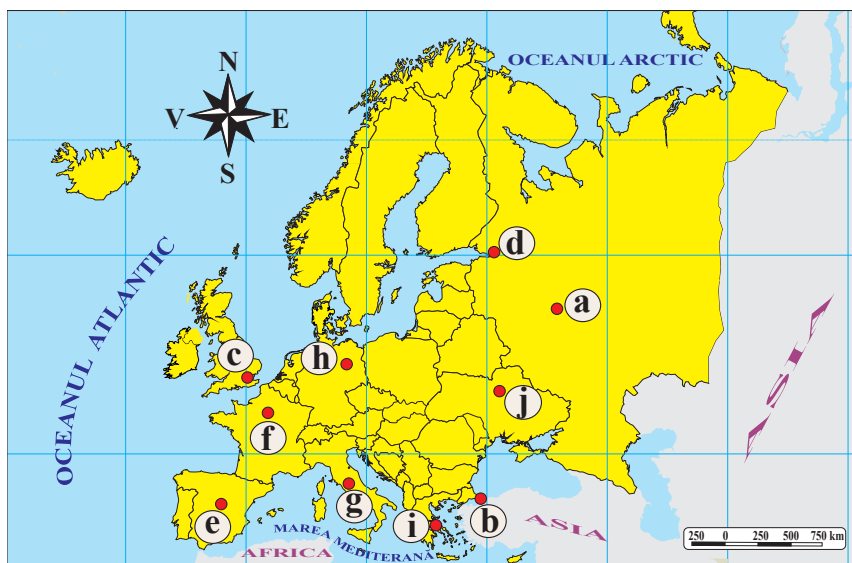
- b. _____

- c. _____

Mari orașe europene

VI. Observă harta din manual (p. 73) și scrie numele orașelor marcate, pe harta alăturată, cu litere.

- a. _____
- b. _____
- c. _____
- d. _____
- e. _____
- f. _____
- g. _____
- h. _____
- i. _____
- j. _____

VII. Folosește harta din manual (p. 73) și realizează corespondența dintre orașele-metropolă (coloana A) și țările în care se găsesc (coloana B).

A	B
1. Barcelona	a. Austria
2. Birmingham	b. Germania
3. Hamburg	c. Italia
4. Milano	d. Marea Britanie
5. Odessa	e. Rusia
6. Rostov-pe-Don	f. Spania
	g. Ucraina

VIII. Citește textul din manual (p. 74) și stabilește dacă afirmațiile de mai jos sunt adevărate (A) sau false (F).

	A / F
1. Cel mai mare oraș situat integral în Europa este Moscova.	☐ ☒
2. Orașul Istanbul este situat pe două continente: Europa și Africa.	☐ ☒
3. Orașul Moscova este situat pe râul cu același nume.	☐ ☒
4. Capitala Franței este supranumită „orașul luminilor”.	☐ ☒
5. Orașul Londra este situat pe fluviul Sena.	☐ ☒
6. Turnul Eiffel și Muzeul Luvru se află în Marea Britanie.	☐ ☒
7. Viena, „orașul muzicii”, asigură circa 40% din producția industrială a Germaniei.	☐ ☒
8. Orașul Viena, situat în apropierea Masivului Pădurea Neagră, dispune de port la Dunăre.	☐ ☒

Europa – identitate geografică. Economia

Resursele naturale și valorificarea lor

I. Realizează, mai jos, cerința de la rubrica „Descoperă”, din manual (p. 75).

II. **Activitate în perechi.** Folosiți pentru informare manualul (p. 75-77) și scrieți pentru Europa:

a. patru resurse naturale folosite pentru producerea energiei electrice; _____

b. patru țări cu rezerve mai mari de petrol; _____

c. patru țări cu rezerve mai mari de gaze naturale; _____

d. șase țări cu rezerve mai mari de cărbuni; _____

e. patru țări cu rezerve mai mari de minereu de fier; _____

f. patru țări cu rezerve mai mari de minereuri complexe; _____

g. patru țări cu rezerve mai mari de metale prețioase; _____

h. patru țări cu rezerve mai mari de sare; _____

i. patru țări cu exploatare de marmură; _____

j. cinci țări care valorifică potențialul hidroenergetic al râurilor; _____

k. două țări care valorifică energia mareelor; _____

l. resursele biosferei; _____

m. șase țări cu suprafața împădurită mai mare de 40%. _____

III. Folosește manual (p. 76) și alte surse de documentare și realizează corespondența dintre zăcămintele de minereu de fier (coloana A) și țările în care se găsesc (coloana B).

A

1. Lorena
2. Kiruna
3. Krivoi-Rog
4. Kursk

B

- a. Bulgaria
- b. Franța
- c. Rusia
- d. Suedia
- e. Ucraina

IV. Rezolvă, mai jos, exercițiul 2 de la rubrica „Exersează”, din manual (p. 76).

- Rusia: _____
- _____
- Germania: _____
- Polonia: _____
- Ucraina: _____
- România: _____
- _____
- Suedia: _____

V. Elaborează un text de șapte-opt rânduri, referitor la importanța resurselor naturale din Europa, utilizând termenii din listă.

Listă de termeni: combustibili fosili, construcții, economie, energie electrică, industrie, minereuri, poluare.

Activitățile economice: agricultura, industria, serviciile

VI. „Agricultura oferă oamenilor hrană și materie primă pentru industrie și este influențată de o serie de factori, precum clima, relieful, solul și dezvoltarea statelor.”

• Folosește manualul școlar (p. 78-79) și rezolvă următoarele cerințe:

a. scrie caracteristicile agriculturii din:

- Europa Sudică – _____
- _____
- Europa Vestică și Centrală – _____
- _____
- Europa Estică – _____
- _____
- Europa Nordică – _____
- _____

b. rezolvă, mai jos, exercițiul 1 și 2 de la rubrica „Exersează”, din manual (p. 78).

1. a. _____
- b. _____
- c. _____
- d. _____
2. _____
- _____

VII. Observă pe harta din manual (p. 79) și scrie câte o regiune industrială din:

- Franța → _____
- Italia → _____
- Germania → _____
- Marea Britanie → _____
- Polonia → _____
- Rusia → _____

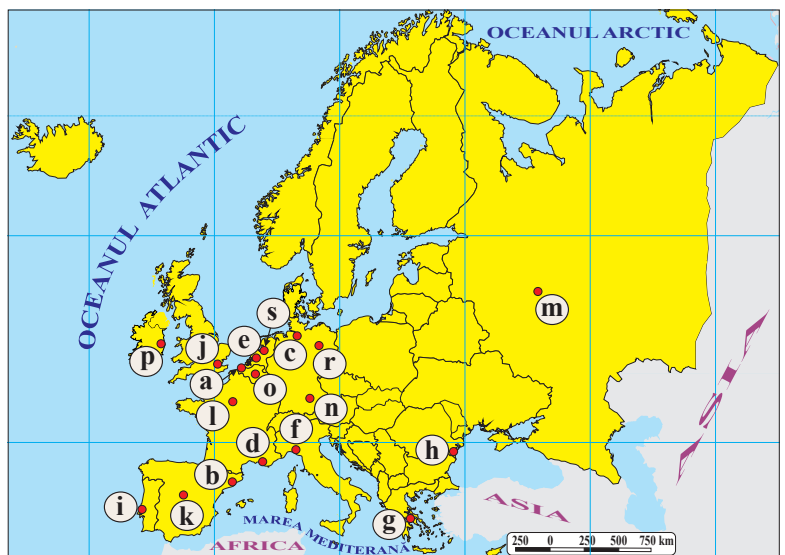
VIII. Activitate în perechi. „Serviciile dețin ponderea cea mai mare din economia europeană și asigură peste jumătate din locurile de muncă create.” Informați-vă din manual (p. 79-80) și scrieți pentru Europa:

- a. patru orașe considerate noduri feroviare și rutiere; _____
- _____
- b. patru orașe cu porturi maritime importante; _____
- _____
- c. patru orașe cu aeroporturi importante; _____
- _____
- d. patru resurse turistice și câte două exemple pentru fiecare resursă; _____
- _____
- _____
- e. patru tipuri de turism și pentru fiecare câte patru state în care se practică. _____
- _____
- _____

IX. Folosește atlasul și scrie:

1. numele orașelor cu porturi maritime marcate pe hartă cu literele.

- a. _____
- b. _____
- c. _____
- d. _____
- e. _____
- f. _____
- g. _____
- h. _____
- i. _____
- j. _____

2. numele orașelor cu aeroporturi marcate pe hartă cu literele:

j. _____	k. _____	l. _____
m. _____	n. _____	o. _____
p. _____	r. _____	s. _____

X. Rezolvă, mai jos, exercițiul 7 de la rubrica „Exersează”, din manual (p. 80).

1. → a 2. → _____ 3. → _____ 4. → _____ 5. → _____ 6. → _____

Regiunea Europei Vestice: Franța

I. Folosește manualul (p. 84-85) și scrie:

a. numele oceanului și a mărilor la care are ieșire Europa Vestică; _____

b. regiunile cu care se învecinează Europa Vestică; _____

c. cele mai mari două insule ale Europei Vestice; _____

d. numele strâmătorii prin care comunică Marea Mânecii și Marea Nordului; _____

e. statele traversate de meridianul de 0°; _____

f. statele situate la nord de paralela de 50°; _____

g. statul care are ieșire la Golful Biscaya; _____

h. două caracteristici ale reliefului Europei Vestice; _____

i. două țări cu relieful predominant de câmpie; _____

j. cele mai înalte două lanțuri muntoase ale regiunii; _____

k. climatul specific Europei Vestice; _____

l. numele celui mai lung fluviu; _____

m. numele formațiunii vegetale de arbuști și ierburi specifice țărmurilor atlantice; _____

n. numele celor patru state-monarhii; _____

o. numele statelor membre ale Uniunii Europene. _____

II. Utilizează informațiile din tabel (fig. 2, p. 84) pentru a ordona descrescător statele în funcție de:

a. suprafață: _____

b. populație: _____

III. Precizează, pentru următoarele unități de relief, statul sau statele din Europa de Vest pe teritoriile cărora sunt situate:

• Câmpia Londrei: _____

• Masivul Central Francez: _____

• Munții Alpi: _____

• Munții Jura: _____

• Munții Pirinei: _____

• Munții Scoției: _____

• Podișul Ardeni: _____

IV. Precizează pentru următoarele unități de relief orogenezele în care s-au format:

• Masivul Central Francez: _____

- Munții Alpi: _____
- Munții Pirinei: _____
- Munții Scoției: _____

V. Folosește harta din manual (p. 84) și realizează corespondența dintre fluvii (coloana A) și oceanul/mărilor în care se varsă (coloana B).

- A**
1. Garonne
 2. Loara
 3. Rin
 4. Ron
 5. Sena
 6. Tamisa

- B**
- a. Marea Mânecii
 - b. Marea Mediterană
 - c. Marea Nordului
 - d. Oceanul Atlantic

VI. Activitate în perechi. Pe harta alăturată, statele sunt marcate cu litere de la A la F, unitățile de relief cu litere de la G la J și fluviile cu numere de la 1 la 6. Cu ajutorul hărții de la p. 84, identificați:

a. statele marcate cu:

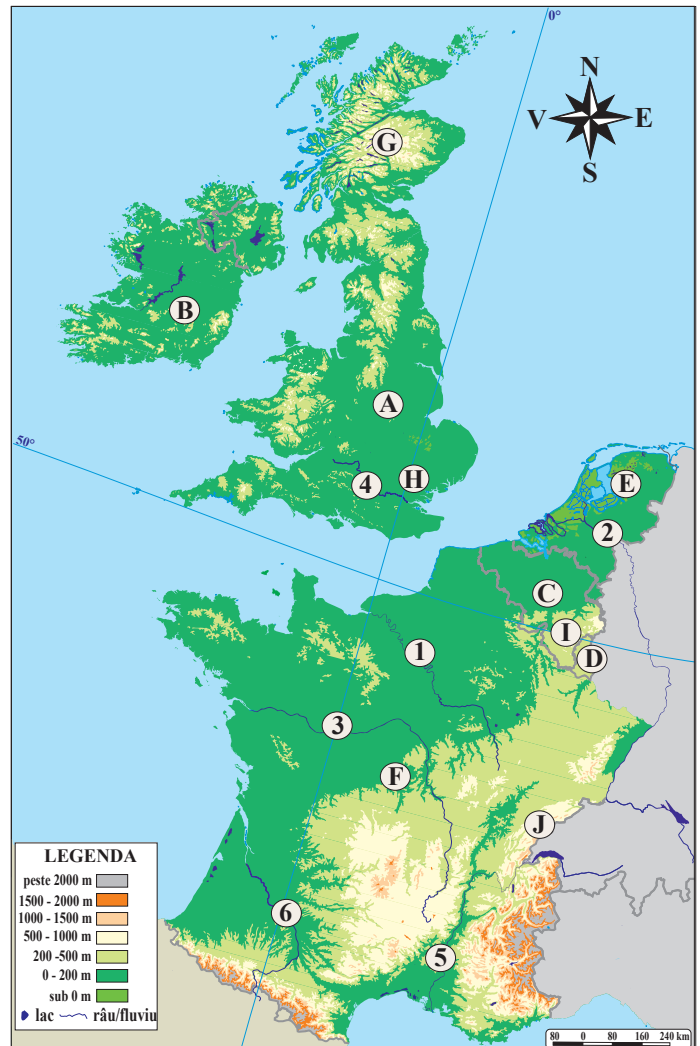
- A. _____
- B. _____
- C. _____
- D. _____
- E. _____
- F. _____

b. unitățile de relief marcate cu:

- G. _____
- H. _____
- I. _____
- J. _____

c. fluviile marcate cu:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

VII. Observă harta de la p. 39 și rezolvă cerințele cu ajutorul hărții din manual (p. 85).

a. Identifică:

1. statele vecine cu Franța, marcate cu:

A. _____	B. _____	C. _____
2. unitățile de relief marcate cu:		
D. _____	E. _____	F. _____
G. _____		

3. orașele marcate cu:

- a. _____ b. _____ c. _____
 d. _____ e. _____ f. _____
 g. _____ h. _____

b. Precizează valoarea de adevăr (Adevărat sau Fals) a enunțurilor de mai jos. În cazul enunțurilor false, reformulează astfel încât să devină adevărate.

1. Vârful Mont Blanc se află în munții marcați cu litera G.

2. Unitatea marcată cu litera E este de origine vulcanică.

3. Capitala Franței este marcată cu litera c.

4. Fluviul Rin formează graniță naturală cu statul marcat cu litera A.

5. Orașul Paris este traversat de fluviul Sena.

6. În estuarul fluviului Garonne este situat orașul marcat cu litera d.

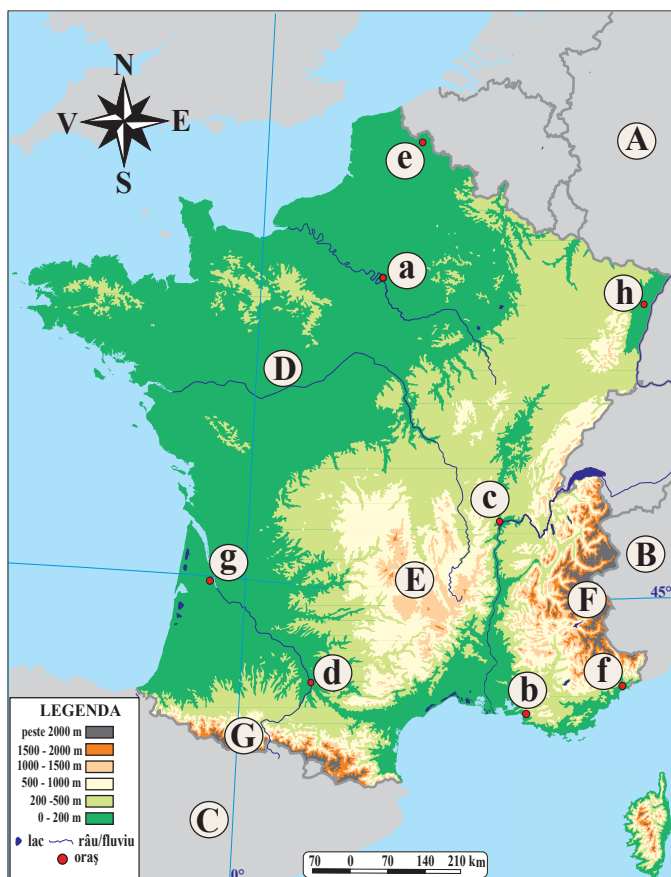
7. Se află aproape de granița cu Belgia orașul marcat cu litera h.

8. În orașul marcat cu litera c se află sediul Parlamentului European.

9. Cel mai mare centru al turismului litoral este orașul marcat cu litera f.

10. Câmpia marcată cu litera D este traversată de fluviul Loara.

VIII. Explică de ce Franța este unul dintre cele mai dezvoltate state ale Europei.

Regiunea Europei Centrale: Germania

I. Folosește manualul (p. 88-89) și scrie:

a. numele mărilor la care are ieșire Europa Centrală; _____

b. regiunile cu care se învecinează Europa Centrală; _____

c. peninsulele situate la sud de Europa Centrală; _____

d. două exemple de masive și podișuri vechi; _____

e. două fluvii care se varsă în Marea Baltică; _____

f. marea la care are ieșire Polonia; _____

g. statul care are ieșire la Marea Neagră; _____

h. două caracteristici ale reliefului Europei Centrale; _____

i. cea mai întinsă câmpie a regiunii; _____

j. cele mai înalte două lanțuri muntoase ale regiunii; _____

k. climatul specific Europei Centrale; _____

l. numele celui mai întins lac; _____

m. numele a două formațiuni vegetale prezente în Europa Centrală; _____

n. numele singurului stat care are ca formă de guvernământ monarhia; _____

o. numele statului fondator al Uniunii Europene. _____

II. Utilizează informațiile din tabel (fig. 2, p. 88) pentru a ordona descrescător statele în funcție de:

a. suprafață: _____

b. populație: _____

III. a. Subliniază, în listă, statele membre ale Uniunii Europene.

• Austria, Cehia, Elveția, Germania, Liechtenstein, Moldova, Polonia, România, Slovacia, Ungaria.

b. Subliniază, în listă, statele care nu au ieșire la mare.

• Austria, Cehia, Elveția, Germania, Liechtenstein, Moldova, Polonia, România, Slovacia, Ungaria.

IV. Numește statele descrise în enunțurile de mai jos.

a. Este cel mai estic stat al Europei Centrale. _____

b. În acest stat se află Câmpia Panonică și lacul Balaton. _____

c. Capitala acestui stat este traversată de fluviul Vistula. _____

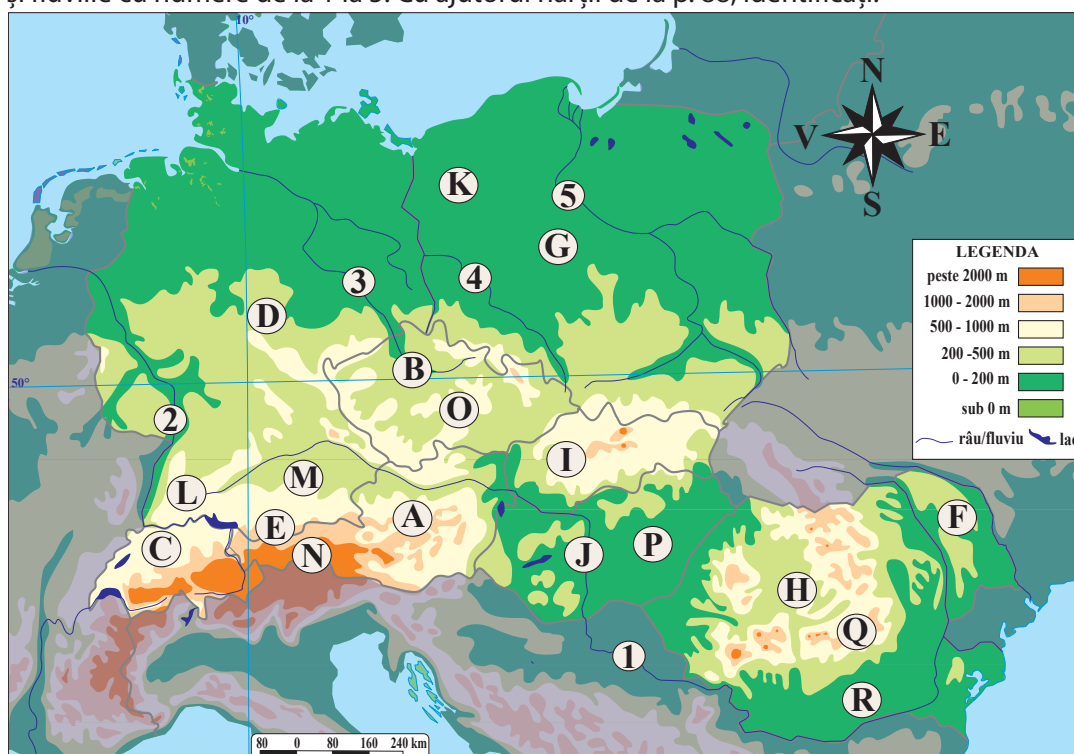
d. În acest stat se află cel mai înalt vârf al Munților Carpați. _____

e. Are cea mai dezvoltată economie din Europa Centrală. _____

V. Folosește harta din manual (p. 88) și realizează corespondența dintre țări (coloana A) și capitalele acestora (coloana B).

A	B
1. Austria	a. Berlin
2. Cehia	b. Berna
3. Elveția	c. Bratislava
4. Germania	d. București
5. Liechtenstein	e. Budapesta
6. Moldova	f. Chișinău
7. Polonia	g. Copenhaga
8. România	h. Praga
9. Slovacia	i. Vaduz
10. Ungaria	j. Varșovia
	k. Viena

VI. Activitate în perechi. Pe harta de mai jos, statele sunt marcate cu litere de la A la J, unitățile de relief cu litere de la K la R și fluviile cu numere de la 1 la 5. Cu ajutorul hărții de la p. 88, identificați:

a. statele marcate cu:

A. _____	B. _____	C. _____
D. _____	E. _____	F. _____
G. _____	H. _____	I. _____
J. _____		

b. unitățile de relief marcate cu:

K. _____	L. _____	M. _____
N. _____	O. _____	P. _____
Q. _____	R. _____	

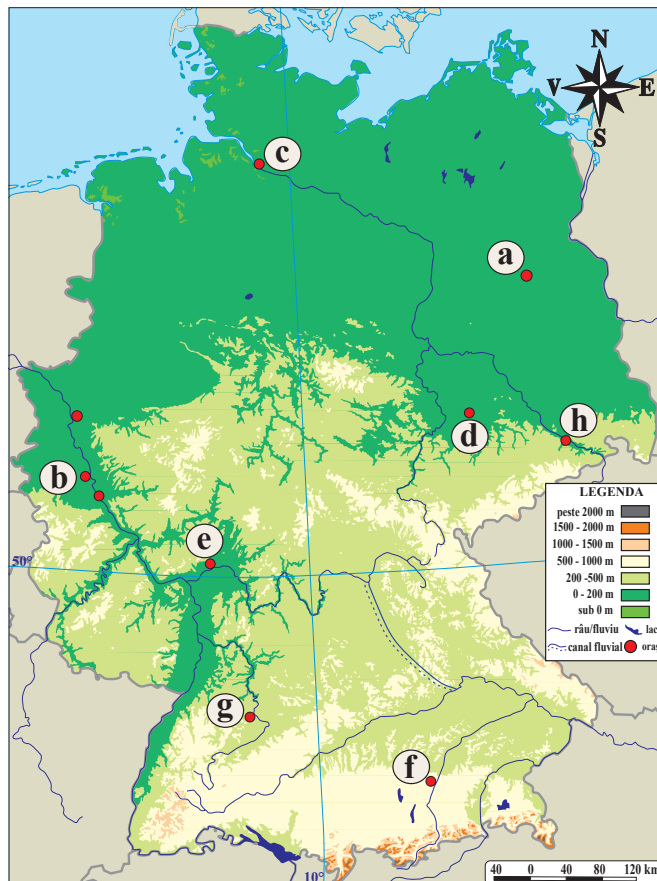
c. fluviile marcate cu:

1. _____	2. _____	3. _____
4. _____	5. _____	

VII. Observă harta alăturată și, cu ajutorul hărții din manual (p. 89), numește orașele marcate cu litere de la a la h.

- a. _____
- b. _____
- c. _____
- d. _____
- e. _____
- f. _____
- g. _____
- h. _____

VIII. Caracterizează și exemplifică principalele activități economice ale Germaniei.

IX. Compară Germania și Franța, bifând în tabelul de mai jos, după model.

Caracteristica	Germania	Franța	Asemănare (A)/ Deosebire (D)
Marea Mediterană		x	D
Munții Alpi			
Rinul			
Moneda			
Familia lingvistică			
Stat membru UE			

X. Caută pe internet sau folosește alte surse de informare și află de ce orașul Berlin a fost separat, după cel de Al Doilea Război Mondial, în două părți.

Regiunea Europei Sudice: Italia

I. Folosește manualul (p. 92-93) și scrie:

- a. numele mărilor la care are ieșire Europa Sudică; _____

- b. regiunile cu care se învecinează Europa Sudică; _____

- c. cele două state insulare ale Europei Sudice; _____
- d. numele strâmtorii prin care comunică Marea Mediterană și Oceanul Atlantic; _____
- e. strâmtorile prin care comunică Marea Mediterană și Marea Neagră; _____

- f. cele trei mari peninsule ale regiunii; _____
- g. statul care are ieșire la Marea Egee; _____
- h. două caracteristici ale reliefului Europei Sudice; _____

- i. trei exemple de vulcani activi; _____
- j. cel mai înalt lanț muntos al regiunii; _____
- k. climatul specific Europei Sudice; _____
- l. numele celei mai mari ape curgătoare care se varsă în Marea Adriatică; _____
- m. numele formațiunii vegetale specifice Europei Sudice; _____
- n. numele celui mai mic stat atât ca suprafață, cât și ca populație; _____
- o. numele statelor membre ale Uniunii Europene. _____

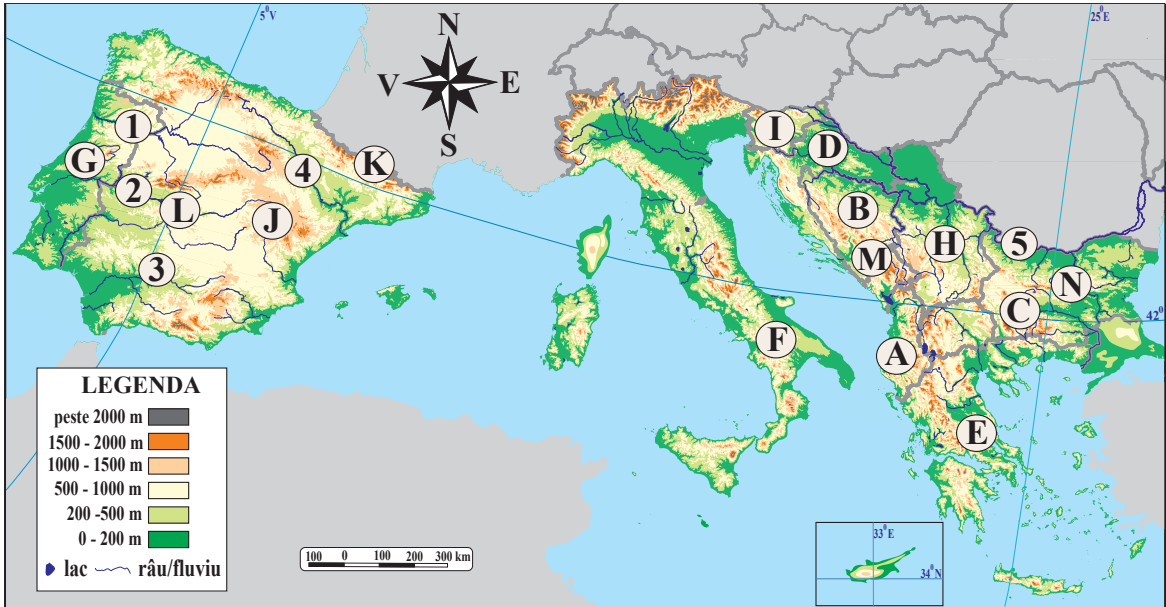
II. Folosește harta din manual (p. 92) și realizează corespondența dintre țări (coloana A) și insulele care le aparțin (coloana B).

A	B
1. Grecia	a. Baleare
2. Italia	b. Corsica
3. Spania	c. Creta
	d. Sardinia
	e. Sicilia

III. Folosește harta din manual (p. 92) și asociază termenii din listele de mai jos după modelul: 1 – m.

- Țări: 1 – Albania, 2 – Andorra, 3 – Bosnia și Herțegovina, 4 – Bulgaria, 5 – Cipru, 6 – Croația, 7 – Grecia, 8 – Italia, 9 – Macedonia de Nord, 10 – Malta, 11 – Muntenegru, 12 – Portugalia, 13 – Serbia, 14 – Slovenia, 15 – Spania.
 - Capitale: a – Andorra la Vella, b – Atena, c – Belgrad, d – Lisabona, e – Ljubljana, f – Madrid, g – Nicosia, h – Podgorica, i – Roma, j – Sarajevo, k – Sofia, l – Skopje, m – Tirana, n – Valletta, o – Zagreb.
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

IV. Activitate în perechi. Pe harta de mai jos, statele sunt marcate cu litere de la A la J, unitățile de relief cu litere de la K la N și fluviile cu numere de la 1 la 5. Cu ajutorul hărții de la p. 92, identificați:

a. statele marcate cu:

- A. _____ B. _____ C. _____
- D. _____ E. _____ F. _____
- G. _____ H. _____ I. _____
- J. _____

b. unitățile de relief marcate cu:

- K. _____ L. _____ M. _____
- N. _____

c. fluviile marcate cu:

- 1. _____ 2. _____ 3. _____
- 4. _____ 5. _____

V. Rezolvă, mai jos, exercițiul 1 de la rubrica „Exersează”, din manual (p. 93).

VI. Completează propozițiile cu informațiile corecte despre Italia.

- 1. Din punctul de vedere al formei de guvernământ, Italia este o _____.
- 2. Munții care traversează Peninsula Italică de la nord la sud se numesc _____.
- 3. Vulcanul Etna se află în Insula _____.

4. Cea mai întinsă câmpie se numește _____.
5. Lacurile Como și Garda sunt, după modul de formare, lacuri _____.
6. Orașul Roma se află pe fluviul _____.
7. În apropiere de orașul Napoli se află vulcanul _____.
8. Statul Vatican se găsește în centrul orașului _____.
9. Cel mai mare oraș traversat de fluviul Arno este _____.
10. Colosseumul se poate vizita în orașul _____.

VII. Observă harta alăturată și, cu ajutorul hărții din manual (p. 89), identifică:

a. Unitățile de relief marcate cu litere de la A la D.

- A. _____
- B. _____
- C. _____
- D. _____

b. Fluviile marcate cu cifre de la 1 la 3.

1. _____
2. _____
3. _____

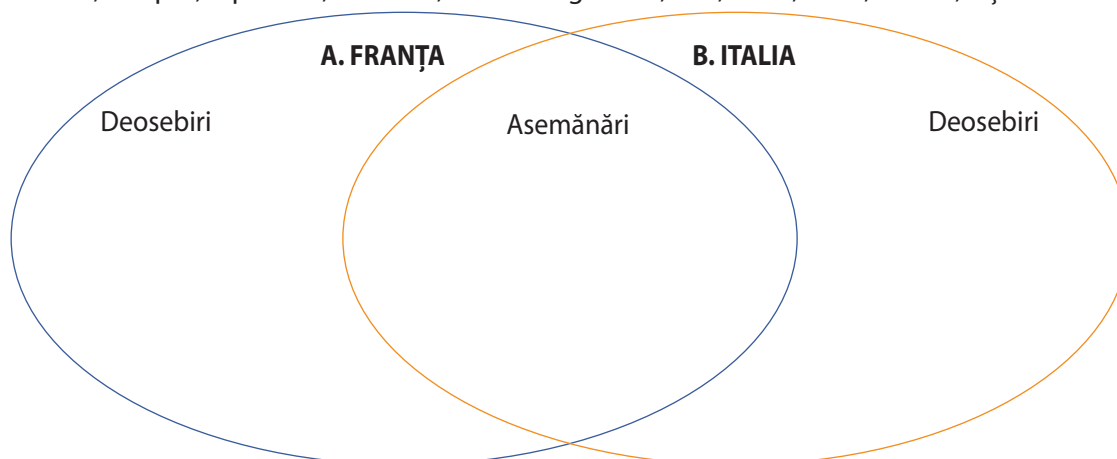
c. Orașele marcate cu litere de la a la h.

- a. _____
- b. _____
- c. _____
- d. _____
- e. _____
- f. _____
- g. _____
- h. _____

VIII. Utilizează termenii din listă pentru a completa diagrama cu asemănări și deosebiri între Franța (A) și Italia (B).

Listă de termeni: Marea Mediterană, Oceanul Atlantic, Munții Alpi, Etna, clima temperat-oceanică, clima mediteraneeană, maquis, republică, monedă, familia lingvistică, Pad, Tibru, Sena, turism, viță-de-vie.

Regiunea Europei Estice: Federația Rusă

I. Folosește manualul (p. 96-97) și scrie:

- a. numele oceanului și mărilor la care are ieșire Europa Estică; _____

- b. regiunile și continentul cu care se învecinează Europa Estică; _____

- c. două peninsule ale Europei Estice; _____
- d. numele strâmtorii prin care comunică Marea Neagră și Marea Azov; _____
- e. statul traversat de Cercul Polar de Nord; _____
- f. elementele fizico-geografice care formează limita naturală dintre Europa și Asia; _____

- g. cea mai mare insulă a Europei Estice; _____
- h. două caracteristici ale reliefului Europei Estice; _____

- i. cea mai întinsă unitate de relief a regiunii; _____
- j. cel mai înalt lanț muntos al regiunii; _____
- k. climatul specific Europei Estice; _____
- l. numele celui mai lung fluviu; _____
- m. numele vegetației ierboase din sudul regiunii; _____
- n. grupa de limbi vorbite de popoarele Europei Estice; _____
- o. o activitate economică practică în toate cele trei state din regiune. _____

II. Folosește harta din manual (p. 96) și realizează corespondența dintre fluvii (coloana A) și marea/lacul în care se varsă (coloana B).

A	B
1. Don	a. Marea Albă
2. Dvina de Nord	b. Marea Azov
3. Nipru	c. Marea Caspică
4. Nistru	d. Marea Neagră
5. Ural	
6. Volga	

III. Rezolvă, mai jos, exercițiile 1 și 2 de la rubrica „Exersează”, din manual (p. 97).

1. a. _____

- b. _____

2. _____

VI. Activitate în perechi

Pe harta de mai jos, statele sunt marcate cu litere de la A la C, unitățile de relief cu litere de la D la K, fluviile cu numere de la 1 la 7 și orașele-capitală cu litere de la a la c. Cu ajutorul hărții de la p. 96, identificați:

a. statele marcate cu:

A. _____ B. _____ C. _____

b. unitățile de relief marcate cu:

D. _____ E. _____ F. _____

G. _____ H. _____ I. _____

J. _____ K. _____

c. fluviile marcate cu:

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

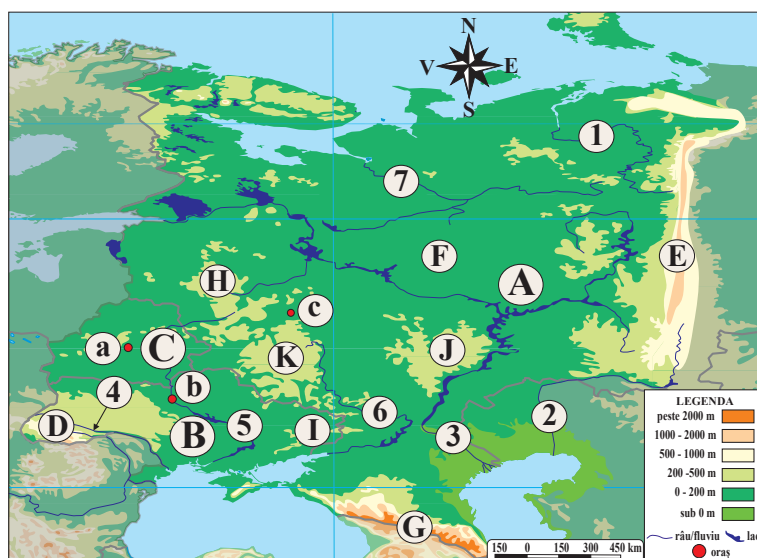
7. _____

d. orașele marcate cu:

a. _____

b. _____

c. _____

V. Subliniază, în listă, țările vecine cu Federația Rusă.

Belarus, Bulgaria, China, Coreea de Nord, Finlanda, Irak, Kazahstan, Moldova, Mongolia, Ucraina.

VI. Scrie patru lacuri din Federația Rusă și precizează pentru fiecare modul de formare.

VII. Corelează orașele din coloana A cu elementele de poziție corespunzătoare din coloana B.

A
1. Ekaterinburg

2. Kazan

3. Novosibirsk

4. Sankt Petersburg

5. Vladivostok

B
a. Marea Baltică

b. Munții Ural

c. Obi

d. Oceanul Arctic

e. Oceanul Pacific

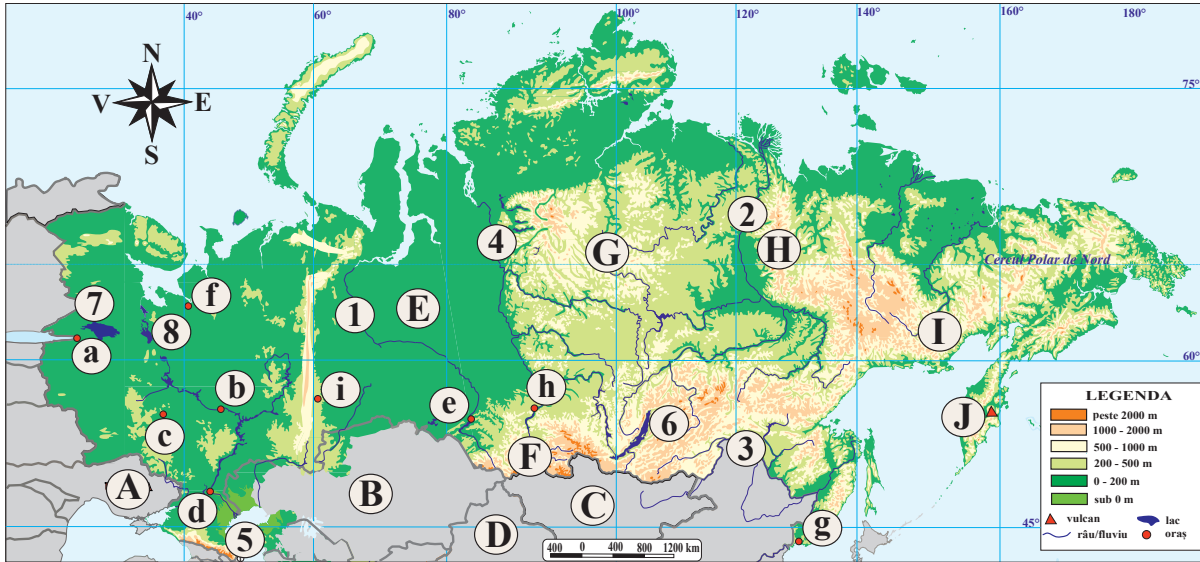
f. Volga

VIII. Observă harta de mai jos și rezolvă cerințele cu ajutorul hărții din manual (p. 98).

1. Identifică:

a. statele vecine cu Federația Rusă, marcate cu:

- A. _____ B. _____ C. _____
 D. _____

b. unitățile de relief marcate cu:

- E. _____ F. _____ G. _____
 H. _____ I. _____ J. _____

c. fluviile marcate cu:

1. _____ 2. _____ 3. _____
 4. _____

d. lacurile marcate cu:

5. _____ 6. _____ 7. _____
 8. _____

e. orașele marcate cu:

- a. _____ b. _____ c. _____
 d. _____ e. _____ f. _____
 g. _____ h. _____ i. _____

2. Completează următoarele propoziții cu informațiile corecte.

- Unitatea de relief cuprinsă între fluviile Enisei și Lena este _____.
- Fluviile Enisei, Lena și Obi se varsă în Oceanul _____.
- Orașul Arhanghelsk este port la Marea _____.
- Vulcanul Kliucev se află în Peninsula _____.
- Federația Rusă este despărțită de America de Nord prin Strâmtoarea _____.

IX. Rezolvă, mai jos, exercițiul 5 de la rubrica „Exersează”, din manual (p. 99).

- a. _____
 b. _____
 c. _____

Regiunea Europei Nordice: Suedia

I. Folosește manualul (p. 100-101) și scrie:

a. numele oceanelor și mărilor la care are ieșire Europa Nordică; _____

b. regiunile cu care se învecinează Europa Nordică; _____

c. statul insular ale Europei Nordice; _____

d. statele care au ieșire la Golful Finic; _____

e. numele celor trei state baltice; _____

f. numele peninsulei în care este situată Danemarca; _____

g. cel mai întins stat al regiunii; _____

h. două caracteristici ale reliefului Europei Nordice; _____

i. principalul agent de eroziune care a modelat relieful Europei Nordice; _____

j. cel mai înalt lanț muntos al regiunii; _____

k. climatul specific nordului regiunii; _____

l. trei resurse naturale valorificate economic în țările Peninsulei Scandinave; _____

m. numele formațiunii vegetale specifice părții de nord a regiunii; _____

n. numele celui mai mic stat ca suprafață. _____

II. Utilizează informațiile din tabel (fig. 3, p. 100), pentru a ordona descrescător statele în funcție de:

a. suprafață: _____

b. populație: _____

III. a. Subliniază, în listă, statele membre ale Uniunii Europene.

Danemarca, Estonia, Finlanda, Islanda, Letonia, Lituania, Norvegia, Suedia.

b. Subliniază, în listă, statele monarhii.

Danemarca, Estonia, Finlanda, Islanda, Letonia, Lituania, Norvegia, Suedia.

IV. Precizează valoarea de adevăr (Adevărat sau Fals) a enunțurilor de mai jos. În cazul enunțurilor false, reformulează astfel încât să devină adevărate.

1. Islanda este cea mai mare insulă vulcanică din lume. _____

2. Peninsula Scandinavă este traversată de Tropicul Racului. _____

3. În nordul regiunii se află Oceanul Atlantic. _____

4. Țărmurile Norvegiei sunt crestate de fiorduri. _____

5. Munții Scandinaviei s-au format în orogeneza alpină. _____

V. Folosește harta din manual (p. 100) și realizează corespondența dintre țări (coloana A) și capitalele acestora (coloana B).

- A**
1. Danemarca
 2. Estonia
 3. Finlanda
 4. Islanda
 5. Letonia
 6. Lituania
 7. Norvegia
 8. Suedia

- B**
- a. Copenhaga
 - b. Helsinki
 - c. Oslo
 - d. Reykjavik
 - e. Riga
 - f. Stockholm
 - g. Tallinn
 - h. Varșovia
 - i. Vilnius

VI. Activitate în perechi. Pe harta de mai jos, statele sunt marcate cu litere de la A la H, oceanele, mările, golfulurile și lacurile cu numere de la 1 la 9 și orașele-capitală cu litere de la a la h. Cu ajutorul hărții de la p. 100, identificați:

a. statele marcate cu:

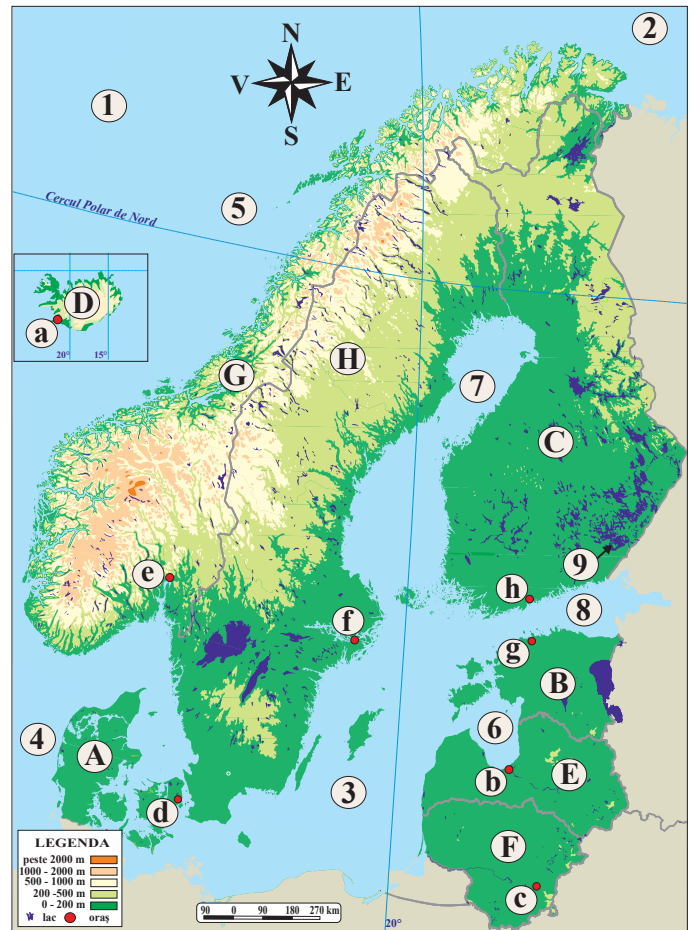
- A. _____
- B. _____
- C. _____
- D. _____
- E. _____
- F. _____
- G. _____
- H. _____

b. apele marcate cu:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____

c. orașele-capitală marcate cu:

- a. _____
- c. _____
- e. _____
- g. _____

- b. _____
- d. _____
- f. _____
- h. _____

VII. Completează propozițiile de mai jos cu informațiile corecte despre Suedia.

1. Cea mai lungă graniță o are cu statul vecin numit _____.
2. Cel mai întins podiș se numește _____.

3. Cel mai mare lac este _____.
4. Cel mai mare oraș este _____.
5. Cea mai mare insulă a sa este _____.

VIII. Caracterizează și exemplifică principalele activități economice ale Suediei.

IX. Observă harta alăturată și, cu ajutorul hărții din manual (p. 102), scrie:

a. statele vecine cu Suedia, marcate cu:

A. _____

B. _____

b. unitățile de relief marcate cu:

C. _____

D. _____

E. _____

c. lacul marcat cu:

1. _____

d. insula marcată cu:

2. _____

e. orașele marcate cu:

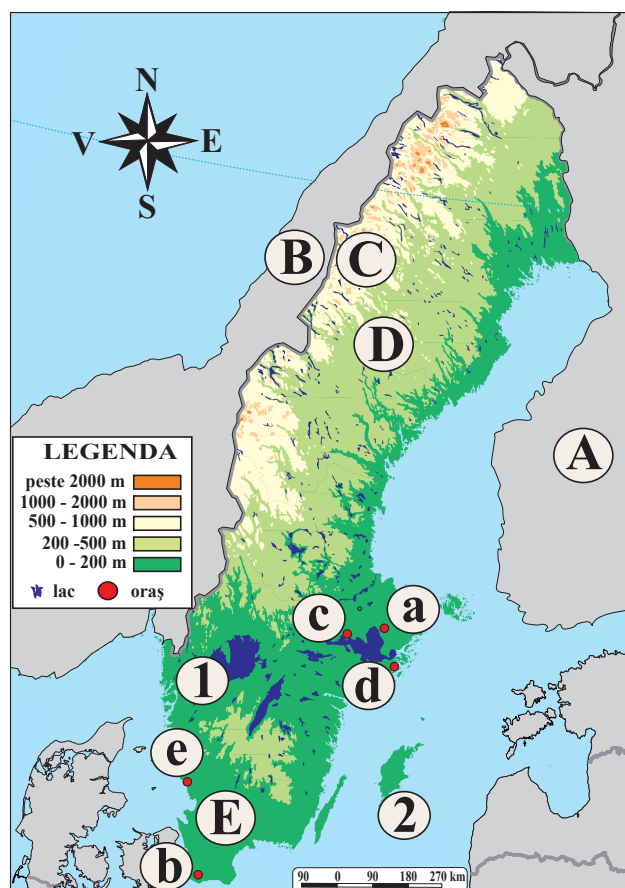
a. _____

b. _____

c. _____

d. _____

e. _____

X. Rezolvă exercițiile 3 și 4 de la rubrica „Exersează”, din manual (p. 102).

3. Suedia este situată în Peninsula _____ și are ieșire în est la Marea _____. Cea mai mare insulă a sa este _____. Relieful este reprezentat de Munții _____, mărghiniți de podișuri și câmpii. Capitala și celelalte orașe importante se află în partea de _____ a țării.

4. _____

Europa în lumea contemporană

Valori culturale și umane europene

I. Rezolvă, mai jos, cerințele de la secțiunea „Descoperă”, din manual (p. 106).

1. _____

2.

• Fig. 1. *Venus din Milo* → _____

• Fig. 2. *Gioconda* → _____

• Fig. 3. *Coloana infinitului* → _____

II. Folosește manualul (p. 106-107) și rezolvă următoarele cerințe:

a. definește *patrimoniul cultural*; _____

b. explică rolul popoarelor din Europa la făurirea patrimoniului cultural în:

• Antichitate; _____

• Evul Mediu; _____

• Perioadele modernă și contemporană. _____

c. explică expresia „Unitate în diversitate”. _____

III. Rezolvă activitatea sugerată de manual, la rubrica „Clubul geografilor”.

• Muzeul Luvru din Paris:

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

• Muzele Vaticanului:

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

IV. Activitate în perechi. Identificați cinci personalități din spațiul românesc care s-au remarcat pe plan cultural internațional. Scrieți numele acestora și sectoarele culturale în care au excelat.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

V. Elaborează un text de opt-zece rânduri, referitor la valorile culturale și umane europene, utilizând termenii din lista de mai jos.

Listă de termeni: Antichitate, Constantin Brâncuși, cultura greacă, Leonardo da Vinci, muzee, patrimoniu cultural, personalități culturale, Renașterea, Uniunea Europeană.

Calitatea vieții în Europa

VI. Rezolvă, mai jos, cerințele de la secțiunea „Descoperă”, din manual (p. 108).

1. _____
2. _____
3. _____

VII. Activitate în perechi. Informați-vă din manual (p. 108-109) și scrieți:

- a. factorii care definesc calitatea vieții; _____
- b. valorile umane care stabilesc calitatea vieții; _____
- c. definiția grupului defavorizat; _____
- d. patru state europene cu nivelul ridicat al calității vieții; _____
- e. statele Europei cu cea mai ridicată speranță de viață; _____
- f. statele Europei cu cea mai redusă speranță de viață. _____

VIII. Rezolvă/rezolvăți, mai jos, exercițiile 3, 4, 5 și 6 de la secțiunea „Exersează”, din manual (p. 108-109).

Exercițiul 3:

- a. primele două țări: _____
ultimele două țări: _____
- b. _____

Exercițiul 4:

- _____

Exercițiul 5:

- a. _____
- b. _____

Exercițiul 6:

- a. _____
- b. _____

IX. Activitate pe grupe. Realizați o analiză asupra calității vieții din orizontul local. Aveți în vedere: asigurarea condițiilor de locuit, condițiile materiale de trai, ocuparea forței de muncă, starea de sănătate a locuitorilor, nivelul de școlarizare, siguranța stradală, calitatea mediului înconjurător.
